

Davčne novice

Februar 2024

Spremembe davčne zakonodaje

i. Dohodnina

Davčna obravnava obresti, prejetih od institucij, ki niso banke

V spletni publikaciji Dohodek iz kapitala – Obresti, dividende in dobiček iz kapitala,¹ je Finančna uprava RS (v nadaljevanju FURS) med drugim pojasnila davčno obravnavo obresti, doseženih pri

¹Publikacija FURS-a dostopna na:

https://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Dohodnina/Dohodek_iz_kapitala/Opis/Obresti_dividende_in_dobicek_iz_kapitala.doc

institucijah, ki niso banke in hranilnice, ustanovljene v Sloveniji in EU. Primeroma so to eToro, Mintos Marketplace AS ter Vianinvest iz Latvije, Bondoro ter Capital OU iz Estonije, Helskeiche a. s. iz Slovaške, Interacitve Broker Central Europe Zrt. iz Madžarske in Interacitve Brokers Ireland Limited iz Irske.

Zavezanec plača davek po stopnji 25% od celotnega zneska obresti, prejetih od tovrstnih institucij. Za te obresti ne velja oprostitev dohodnine od seštevka davčnih osnov v višini 1.000 EUR, opredeljena v 133. členu Zakona o dohodnini (ZDoh-2).

Osnova za plačilo prispevkov za zavarovance po drugem pravnem razmerju

V spletni publikaciji Dohodnina – dohodek iz zaposlitve (Dohodki iz drugega pogodbenega razmerja)², je FURS pojasnil, da je od 1. februarja 2024 dalje osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 18. člena ZPIZ-2 (zavezanci po drugem pravnem razmerju), vsako posamezno plačilo za opravljeno delo oziroma storitev, prejeta na podlagi drugega pravnega razmerja, ki se po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek, zmanjšan za normirane stroške v višini 10%.

ii. Plače

Zvišanje minimalne plače

V skladu z Zakonom o minimalni plači (ZMinP) se minimalna plača uskladi enkrat letno, najmanj z rastjo cen življenjskih potrebščin. Za uskladitev se uporabi uradni podatek Statističnega urada Republike Slovenije o medletni rasti cen življenjskih potrebščin za mesec december preteklega leta, glede na december predpreteklega leta. Ta je lani znašala 4,2 odstotka.

Na podlagi tega sedaj minimalna plača znaša 1.253,90 EUR, in je v primerjavi z lansko minimalno plačo (1.203,36 EUR) za 50,54 EUR višja.

Zvišanje minimalne upokojske urne postavke

Z mesecem marcem 2024 se bo zvišala najnižja bruto urna postavka za delo upokojencev. Za opravljeno začasno ali občasno delo jim delodajalci od 1. dne marca ne bodo smeli plačati manj kot 7,21 EUR, obseg njihovega dohodka pa v seštevku v koledarskem letu 2024 ne bo smel preseči 10.781,07 EUR bruto. Nova zneska sta posledica uskladitve z minimalno plačo.

Skladno z lansko odredbo je do 29. februarja 2024 višina urne postavke za opravljeno uro začasnega ali občasnega dela upokojencev določena pri 6,92 EUR, obseg tega dela pa v seštevku ne sme presegati 10.346,52 EUR v letu.

Upoštevati je treba tudi dejstvo, da upokojenec sicer lahko opravlja začasno ali občasno delo v obsegu največ 60 ur v koledarskem mesecu, pri čemer neizkoriščenih ur ne more prenesti v nov

² Publikacija dostopna na:

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.fu.gov.si%2Ffileadmin%2FInternet%2FDavki%2FIn_druge_dajatve%2FPodrocja%2FDohodnina%2FDohodek_iz_zaposlitve%2FOpis%2FDrugo_pogodbeno_razmerje.docx&wdOrigin=BROWSELINK

mesec. Upokojenec lahko največ trikrat v letu opravi tudi do 90 ur začasnega ali občasnega dela v sklopu enega meseca, vendar seštevek ur ne sme preseči 720 ur v koledarskem letu.

Zvišanje minimalne urne postavke za študente in dijake

Zaradi zvišanja minimalne plače za leto 2024, je prišlo tudi do zvišanja najnižje bruto urne postavke za začasno občasno delo dijakov in študentov. Novi znesek minimalne urno bruto postavke od 3. februarja 2024 naprej znaša 7,21 EUR.

iii. DDV

FURS strožji pri prekrškovni obravnavi

Za obračunska obdobja od januarja 2024 dalje se s strani FURS-a pričakuje zaostrovanje kaznovalne politike na področju predložitve DDV obračuna. Davčni organ naj bi pod drobnogled vzel zavezance, ki so za posamezna davčna obdobja nepravočasno oziroma šele po prejemu poziva za predložitev obračuna oddajali obračune DDV, na isti način pa (ne)izpolnjujejo svoje obveznosti tudi v letu 2024.

Z namenom discipliniranja davčnih zavezancev pri predlaganju DDV obračunov bo FURS v prihodnje, skladno z določili 88. člena ZDDV-1, zaostрил možnosti predložitve z vidika roka oddaje.

V omenjenem členu ZDDV-1 je namreč navedeno, da je davčni zavezanec dolžan predložiti obračun DDV davčnemu organu do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, oziroma do 20. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, če je za navedeno davčno obdobje dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo (90. člen ZDDV-1). Ne glede na to ali je v davčnem obdobju davčni zavezanec dolžan plačati DDV ali ne, mora za to obdobje predložiti obračun DDV.

V kolikor davčni zavezanec ne odda obračuna DDV oziroma ga ne odda v predpisanem roku ali na predpisan način, to predstavlja hujšo davčno kršitev. V primeru le-te je za pravne osebe predpisana globa med 4.000 EUR in 75.000 EUR, za samostojne podjetnike med 3.000 EUR in 50.000 EUR ter za posameznike med 400 EUR in 5.000 EUR.

iv. DDPO

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2T)

Dne 9. februarja 2024 je v bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2T).

Spremembe zakona se nanašajo na določbe, vezane na določanje poslovne enote nerezidenta (6. člen) in kraj poslovanja nerezidenta, ki ni poslovna enota (7. člen). Pri tem je bistvena sprememba ta, da se določbe glede kraja poslovanja nerezidenta, ki ni poslovna enota, ne uporabljajo za kraj poslovanja, ki ga uporablja ali vzdržuje nerezident, ki je tesno povezan z drugim nerezidentom oz. rezidentom in če ta oseba opravlja poslovne dejavnosti na istem ali drugem kraju v Sloveniji in so te poslovne dejavnosti del celovitega poslovanja.

Poleg tega pa novi 54.c člen spreminja tudi obdavčitev obresti in poslovnih enot ter določa novo pravilo obravnave davčnega priznanja obresti. Nova pravila omejevanja davčnih obresti se uporabljajo le za podjetja, ki so del mednarodne skupine, oziroma velja le za povezane osebe. Novo pravilo se ne uporablja na ravni mednarodne skupine, ampak za vsakega posameznega zavezanca znotraj skupine. Zavezanec, ki nima povezanih oseb, je izključen iz obsega novega pravila. Kot odhodek se zavezancu, ki ima povezano osebo, v davčnem obdobju, v katerem nastanejo, priznajo presežni stroški izposojanja do višjega zneska, in sicer:

- 30% dobička zavezanca pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA), ali
- 1.000.000 EUR

Za obdobje od vključno leta 2024 naprej, se uvajajo tudi spremembe pri prilogah k obračunu DDPO, in sicer glede podatkov v zvezi s posojili med povezanimi osebami (Priloga 15) in podatkov v zvezi s transakcijami med povezanimi osebami (Priloga 16 in 17). V omenjenih prilogah sedaj namreč ne bo potrebna opredelitev/oznaka povezanosti med povezanimi osebami (davčni zavezanci bodo morali izpolnjevanje pogojev ugotavljati in presojsati sami), temveč vrsta transakcije (npr. neopredmetena/opredmetena sredstva, storitve, prodaja in nakup izdelkov/blaga/material, ...).

v. Ostale spremembe

Spremembe pri trošarinah

Vlada je 21. februarja 2024 potrdila predlog sprememb Zakona o trošarinah. Bistvo predloga je, da se bodo občutno povišale trošarine na polnila za elektronske cigarete, poleg tega pa bodo cariniki, torej uslužbenci FURS-a, ki nadzorujejo promet s trošarinskim blagom, ob odkritju kršitev kršitelju lahko zasegli tako rekoč vse. Torej, npr., ne le neprijavljenega tobaka, ampak tudi stroje in naprave.

Trošarina se bo po predlogu plačevala za:

- Cigarete: najmanj 60 odstotkov tehtane povprečne drobnoprodajne cene zavojčka cigaret, sproščenih v porabo, vendar najmanj 145 EUR (zdaj 141 EUR) za tisoč kosov cigaret iz razreda tehtane povprečne drobnoprodajne cene cigaret.
- Cigare in cigarilose: 6,4 odstotka od drobnoprodajne cene, vendar najmanj 57 EUR (zdaj 56) za tisoč kosov.
- Drobn rezani tobak: 38 odstotkov od drobnoprodajne cene in 57 evrov, vendar najmanj 124 EUR (zdaj 119 EUR) za kilogram
- Drug tobak za kajenje: 57 EUR (zdaj 56 EUR) za kilogram
- Tobak za segrevanje: 180 EUR (zdaj 132 EUR) za kilogram tobaka v polnilu
- Elektronske cigarete: 0,70 EUR za mililiter tekočine, ki vsebuje nikotin (zdaj 0,27 EUR), ter 0,31 EUR za en mililiter tekočine, ki ne vsebuje nikotina (zdaj 0,12 EUR). To čez palec pomeni, da bo lahko steklenička z 10 mililitri nikotinske tekočine dražja za okoli štiri EUR, brez nikotinske pa za skoraj dva EUR.
- Zeliščne zvitke za segrevanje, vodne pipe: trošarine se bodo plačevale tudi na omenjeno, koliko, bo odvisno od opredelitve, za kakšen izdelek gre

Izteka se rok za poročanje KPK

Dne 1. marca 2024 se izteče rok za oddajo poročila o žvižgačih Komisiji za preprečevanje korupcije (KPK). Gre za obvezno poročanje katerega je uvedel Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri), ki je bil sprejet 27. januarja 2023. Zavezanci za poročanje so vsi subjekti z več kot 50 zaposlenimi ali več kot 10 zaposlenimi v nekaterih posebnih sektorjih.

Cilj in namen predpisa je zaščititi žvižgače (prijavitelje) ter preprečiti ukrepe in pritiske na žvižgača, ki bi ga odvrnili od prijave ali razkritja. Zakon od zgoraj navedenih subjektov zahteva, da podjetja sprejmejo spremembe notranjega akta, ki vključujejo:

- Imenovano pooblaščen osebo (zaupnika), ki bo sprejemala in obravnavala vse pritožbe.
- Ločen elektronski naslov, telefonsko številko ali drug kontaktni podatek za sprejemanje pritožb.
- Postopek za obveščanje notranjih organizacijskih enot, odgovornih za odpravo kršitev.
- Način obveščanja vodstva in zaposlenih o pritožbi.

Kot smo že omenili, so ti subjekti dolžni do 1. marca predložiti poročilo, ki vključuje ime in priimek pooblaščen osebe ter število prijav, ki jih je ta oseba prejela v preteklem letu (če jih ni bilo, potem vpišite 0). Neizpolnitev obveznosti poročanja se kaznuje z globo od 2000 EUR do 6000 EUR. Elektronska oblika poročila s spletne strani KPK je na voljo na povezavi <https://zzpri.kpk-rs.si/notranja-prijava>.

Osnutek ponovne spremembe Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti

Ministrstvo za delo je pripravilo osnutek sprememb Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti. Zadnja novela je določila, da je treba evidence voditi za vse delavce, ki na kakršnikoli podlagi opravljajo delo pri delodajalcu – pod pogojem da ga opravljajo osebno in so vključeni v delovni proces delodajalca ali pretežno uporabljajo sredstva za opravljanje dela, ki so del delovnega procesa delodajalca. To pomeni da je treba sedaj evidentirati tudi zaposlene na avtorskih in podjemnih pogodbah, študente in dijake

Zdaj na ministrstvu predlagajo črtanje določila, da je potrebno evidenco voditi za osebe »ki opravljajo delo na način, da pretežno uporabljajo sredstva za opravljanje dela, ki so del delovnega procesa delodajalca«.

Poleg tega ministrstvo predlaga tudi črtanje obveznosti evidentiranja izrabe in obsega odmora med delovnim časom.

Elektronska oddaja zahtevkov za vračilo davka

Po novem je preko portala eDavki možno tudi elektronsko oddati zahtevek za vračilo davka (KIDO 9 do KIDO 12) na podlagi 262. člena Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2). Za zavezance to pomeni poenostavitev načina predložitve zahtevkov in s tem hitrejšo pot do uveljavitve ugodnosti po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčenja. Še naprej pa bo možno predložiti zahtevke KIDO tudi na ustaljen način (v papirni obliki). Vlagateljem zahtevkov, ki so do sedaj predlagali KIDO zahtevke v papirnati obliki ali preko portala eDavki kot lastni dokument, priporočamo, da uporabljajo nov elektronski obrazec.